

# MÓJ ŚWIATEK

Tygodniowy dodatek „Kurjera Zachodniego” dla młodzieży

Pod redakcją Cioci Wandy.

---



Oto obrazek, który przypomina nam miłe dni wakacyjne, które już należą do przeszłości



# KOCHANE DZIECI!

Skończyły się piękne wakacje i wesołe beztrudne dni wypoczynku i zabawy. Każde z Was powróciło do pracy z nowym zasobem sił i energii zabierając się z zapałem do nauki.

Zapewne zdarzyło się niejednemu z Was, że pomyślało czasem o swych wychowawcach i zatęskniło za Nimi. A może znalazło się między Wami i takie, które choć raz pomyślało o mnie?

Ja o Was myślałam bardzo często a nawet tęskniłam już za Wami, za Waszymi miłymi listami...

Obecnie nasza Rodzinka ożyje znowu, odnowi się dawna przyjaźń i będzie nam dobrze.

Witam więc Was kochane dzieci, całą Rodzinkę i czekam na listy od Was.

Ponieważ początki zwykle bywają trudne, więc życząc Wam wytrwałości i powodzenia w nauce zasyłam staropolskie „Szczęść Boże“.

CIOCIA WANDA

---

## NAUKA I ZABAWA

— Co ci to, Adasiu? — zapytał Kazio, który wszedłszy do pokoju, zobaczył Adasia siedzącego przy stole, z głową ukrytą w dłoniach.

— Ach, to ty, Kaziu — odparł Adaś, podnosząc głowę — żebyś ty wiedział, jakie mam zmartwienie..

— Powiedzże mi, co ci jest? — pytał zaniepokojony Kazio.

— Wyobraź sobie... mam iść do szkoły — szepnął ze smutkiem Adaś

Kazio roześmiał się wesoło; był on trochę starszy od Adasia i od roku chodził już do szkoły.

— I ty to nazywasz zmartwieniem! — zawołał. — Fe, wstydź się, myślałam, że jesteś rozsądniejszym..

Adaś patrzył na niego zdziwiony.

— Tak ci się zdaje — rzekł — ale widzisz... ja lubię się bawić, a gdy będę musiał się uczyć, to już na zabawę nie zostanie mi czasu...

— Przecież i teraz uczyłeś się z mamą, a miałeś czas się bawić?

— Z mamą to co innego. Z mamą odrobiłem lekcje prędko... a w szkole trzeba siedzieć tyle godzin!

— Zobaczysz, że będziesz na wszystko miał czas, trzeba tylko szczerze zabrać się do nauki.

— Łatwo ci to mówić — mruknął niechętnie Adaś — ale ja wiem, że teraz muszę już cały dzień ślepczyć nad książką

— Nie chciałbyś przecież być nie-  
akiem — rzekł mu wreszcie Kazio.

— Ma się rozumieć, że nie chcia-  
bym nim być, ale nie mam także o-  
choty męczyć się bardzo.

— Przekonasz się, że to nie taka  
straszna rzecz iść do szkoły... Tam  
bardzo wesoło...

Adaś pomimo niechęci, musiał je-  
dnak iść do szkoły i przez pierwsze  
trzy dni rzeczywiście nie mógł dać  
sobie rady z lekcjami. Po obiedzie  
zamiast od razu zabrać się do nauki,  
marudził, ociągał się i zwłóczył. Na-  
próżno mama napędzała go do książ-  
ki, chcąc mu pomóc przy opracowa-  
niu lekcji, Adaś wciąż odpowiadał:

— Zaraz, zaraz, mamusiu, już idę,  
tylko książki pozbieram... Ach, Bo-  
e! nie wiem, gdzie mi się podzia-  
ło pióro...

Kazio często przybiegał do niego i  
dziwił się, zastając go zawsze pochy-  
lonego nad książką, podczas gdy sam  
dawno już skończył lekcje.

— Słuchaj — rzekł mu pewnego  
dnia — przecież ja mam więcej od  
ciebie roboty, bo jestem w wyższej

klasie, więc gdybyś chciał usłuchać  
mojej rady i tybyś się mniej męczył.

— Albo ja wiem, co to jest.. Ja-  
bym chciał się uczyć, a tak mi jakoś  
zas schodzi...

— Ja przyjdę do ciebie jutro, za-  
raz po obiedzie — rzekł Kazio — za-  
biorę moje książki i razem będziemy  
się uczyli. Czy zgoda?

Nazajutrz podług umowy, chłopcy  
razem rozpoczęli pracę. Adaś dnia  
tego bardzo wcześnie, bez żadnego  
nadzwyczajnego wysiłku, nauczył się  
lekcji.

Gdy skończyli, Adaś z wielkiej ra-  
dości zaczął tak ścisnąć i całować Ka-  
zia, że uszczęśliwiony chłopczyk wo-  
łał, iż go chyba udusi. Na zabawę  
zostało jeszcze dosyć czasu, a po pra-  
cy zabawa jest stokroć przyjemniej-  
szą.

Przyjaźń jego z Kaziem z każdym  
dniem stawała się serdeczniejszą. A-  
daś nie raz powtarzał sobie w duchu:

— Gdyby nie pomoc i zachęta Ka-  
zia, zostałbym może leniwcem i nie-  
ukiem.

## Wojna, Sława i Wawrzyniec

(Opowiadanie fantastyczne).

Był sobie raz pewien król imie-  
niem Naród, miał żonę i troje dzieci.  
Synowi było na imię Wawrzyn, cór-  
ce Wojna, a młodszej Sława. Miał  
państwo wielkie i bogate, cieszył się  
sympatią i miłością. Gorąco kochał  
swoich poddanych, a dzieci otaczał  
bezgraniczną miłością, a one podo-  
bnem uczuciem mu się odpłacały  
wszystkie z wyjątkiem Wojny, któ-



ra odrodziła się zupełnie od rodzeństwa. Była upartą i zarozumiałą, nikogo nie kochała, i jej też nikt nie kochał. Raz od niańki usłyszała o Królowej Atlantyku strojonej w cudne perły morskie, które zapragnęła mieć. Więc poszła do ojca i zażądała perły morskiej.

— Ojcie ja chcę mieć perłę morską — rzekła do ojca Wojna.

— Córuniu — odpowiedział Naród — ja nie mam morskich pereł.

— Ale ja chcę je mieć i już — odburknęła Wojna i zaczęła tak krzyać, że aż wszyscy w zamku drżeli z trachu i biedny Naród musiał córce obiecać, że dostarczy jej morskich pereł i chociaż perły kosztowały bardzo drogo dostarczył ich upartej Wojnie.

Lecz Wojenki nikt nie mógł zadowolić, ciągle żądała nowych rzeczy, ciągle się dąsała, krzyczała straszliwie, wszyscy musieli jej ulegać i robić co chciała. Na ślicznej twarzyczce Wojny nie zagościł nigdy pogodny uśmiech, zawsze była zagniewana, o byle co wszczyniała kłótnię. Wszyscy na jej widok kryli się gdzie mogli, aby ich nie zobaczyła.

Nad egoizmem Wojny boleli rodzice i młodsza siostrzyczka Sława zaklinając siostrę na wszystko, by się poprawiła. Ale Wojna jej nie słuchała, tylko rosła jak dzikie zwierzę, stawała się coraz piękniejszą, a zarazem złośliwszą i dzikszą. Pewnego razu Wojna stanęła na balkonie

swego pokoju i zapatrzyła się na piękny firmament niebieski, usiany tysiącami gwiazd i zapatrzona w mrużące gwiazdy zamyśliła się głęboko i zapragnęła dostać gwiazdkę i przypiąć ją do czoła. I pomyślała sobie: jakże cudnie wyglądałabym w ciemności z gwiazdką na czole, która oświeślałaby złotym blaskiem moją smukłą postać, hej! — myślała dalej — poszłabym do króla najpotężniejszego na świecie, a on na pewno wzięłby mnie za żonę. Mógłabym wtedy rozkazywać milionom. Zabiłaby Sławę, która jej tak dokuczała i obrażała ją. Na tę myśl pierwszy uśmiech zjawił się na cudnej twarzyczce Wojny, ale był to uśmiech złowrogi.

Rano Wojna pobiegła do ojca z nowym żądaniem.

— Ojcie, każ dać mi gwiazdkę, tę która będzie najjaśniej świeciła, bo potrzebna mi jest do ubramia.

Króla zasmuciły wymagania córki i odrzekł:

złdki z nieba.

— Wojenka, nie mogę zdjąć gwiazdki z nieba chciała. Na drugi dzień, gdy nie doręczono jej gwiazdy rozgniewana stanęła przed tronem Narodu z gorejącymi oczyma i ogniem w twarzy.

— Idę w świat — nikt mnie tutaj nie zatrzyma.

Poszła.

(C. d. n.).

# JUŻ PO WAKACJACH

Od lasów, pól i łąk,  
Co wonią sięją wkrąg,  
Znów wszystkich, wszystkich nas  
Dzwon szkolny zwołał wraz.

Stokroć miłsza swoboda,  
Lecz rozumu nie doda,  
A choć trudna nauka,  
Lecz do główek nam puka.

Skarb wielki sieje tam,  
Do wiedzy wiedzie bram,  
Rozjaśnia ciemny mrok,  
Prostuje mylny krok.

Choć oczy lśnią się ławo,  
Witaj nam szkolna ławo,  
Witajcie szkolne mury,  
Hej, uszy, hej, do góry!

Uwaga, baczność, wraz,  
Bo drogi nauk czas,  
Wchodzących w szkolny próg,  
Niech nas wspomaga Bóg!

## JAK TO BYŁO U CIOCI?

Wacio i Hania pojechali z mamą na lato do cici. Więś bardzo im się podobała.

— Ja będę wszędzie z cicią chodziła — rzekła Hania — do ogrodu, do gospodarstwa, wszędzie...

— Nie, to ja będę chodził z cicią — rzekł Wacio — bo ty boisz się wszystkiego.

— Ale przy cici nie będę się niczego bała — zapewniła rezolutnie Hania.

— Dobrze, dobrze — odpowiedziała cicia — jutro zaraz od rana pójdziemy gospodarować z Hanią.

Nazajutrz rano pogoda była prześliczna, cicia zabrała oboje dzieci ze sobą, poszli więc najpierw do o-

grodu, gdzie pełno było kwiatów, drzew dużych i trawnik doskonały do biegania.

— Tutaj możecie cały dzień biegać i bawić się — rzekła cicia.

— Ach, jak tu ślicznie! — wołały dzieci. — A czy kwiatki można zrywać?

— Dobrze, możecie, tylko nie za wiele.

Hania pochyliła się nad grządką rzedy i nagle krzyknęła przerażona.

— Co ci się stało? — zawołała cicia.

— Żaba, ciociu, straszna żaba, była tuż przy mojej nodze.

Cicia śmiać się zaczęła.

— Nie bój się Haniu, przecież za-



ba nie ci nie robi.

— Hania tehórz — rzekł Wacio.

— Nie, wcale nie tehórz, bo ja się tylko żaby boję.

— A przyrzekaś, że przy mnie niczego się nie będziesz bała — rzekła ciocia.

— Prawda, ciociu, już teraz się nie boję — mówiła Hania, oglądając się trwożnie, czy gdzie żabki nie widać.

Ale żabka schowała się gdzieś daleko i Hania poszła śmiało za ciocią.

— Jakie zabawne żółte muszki! — wykrzyknął Wacio, patrząc na pszczoły, uwijające się wśród kwiatów — spróbuję złapać z nich jedną.

— I ja chcę złapać — dodała Hania.

Ale ciocia powstrzymała oboje

— Niech Bóg broni — zawołała — to nie są muszki, tylko pszczoły, mają one ostre żądółka i kłują nieźni bardzo boleśnie.

— To pocóż żyją na świecie takie złe stworzenia? — pytał Wacio.

— Pszczółki są bardzo pożyteczne — mówiła ciocia — one robią wosk i miód.

— I one naprawdę tak boleśnie kłują? — spytała Hania

— Naprawdę. Gdyby cię ukłuła w jeden paluszek, cała rączka by ci spuchła i bolałaby ogromnie.

Wacio spojrzał na ciocię trochę niedowierzająco.

— To nie może być — pomyślał — te pszczółki takie małe.

Z ogrodu poszły dzieci z ciocią na dziedziniec gospodarski. Tu wszystko im się podobało, indyki tak zabawnie gulgotały, po sadzawce pływały kaczk i gęsi, pełno kur i małych kurczątek chodziło po trawie. Ciocia dała Hani trochę ziarna, by nakarmiła kurczątko i dziewczynka śmiała się wesoło, widząc, jak wszystkie kurki ją otoczyły, zbierając choćwiewie rzucane na ziemię ziarenka.

Dzieci w doskonałych humorach wróciły do pokoju i opowiadały mamie o wszystkim, co widziały.

— Ja będę codzień chodziła na dziedziniec — rzekła Hania — czy dobrze, ciociu?

— I owszem, ale tylko ze mną.

— A sama nie mogę?

— Nie, moje dziecko, sama tylko możesz iść do ogrodu, bo tam nie ma żadnego niebezpieczeństwa.

(C. d. n.).



### LITOŚCIWY

Pewien chłopiec przyszedł do domu i powiedział do matki:

— Czy nie masz pięciu groszy dla ubogiego?

— Mam, odparła matka, ale gdzie jest ten ubogi?

Syn: — Sprzedaje lody na rogu ulicy.

### MEDYCYNA A ŻYCIE

— Główną rzeczą jest płukanie gardła. Płukanie gardła zabija bakcyle.

— Rozumiem, panie doktorze ale jak zmusić bakcyle, żeby sobie płukały gardło?

# PRZEMSKA

Przemszo nasza, Przemszo sina,  
Gdzie wód Twoich jest kraina?  
Skąd wypływasz i gdzie płyniesz,  
Dokąd dążysz i gdzie giniesz?

Hej, te ziemie mnie zrodziły  
Kędy dary hojne były  
Gdzie natury bogactw skały  
W głąb tej ziemi się schowały.

Gdzie pod ziemią huczą młoty,  
Słychać ciągle niby grzmoty.  
Ludzie w pocie tam pracują,  
Tam węglowe skały kuja.

Węgla kamiennego skały  
Moim wodom źródło dały.  
I do Wisły naszej dążę  
Z jej wodami się tam wiąże.

Hej, ty Przemszo, nasza sina  
Gdzie tej Wisły jest kraina?  
Gdzie, przez jaki kraj przepływa  
W jakim morzu wody zlewa?

Wisła zdoła swą dolinę,  
Poprzez Piastą tę krainę  
Przez ziemię, co krwią jest zbroczona  
I łzami matek zroszona.

Co świat męstwem swym dziwiła  
Jako kraj sławy słynęła.  
Co się do bohaterstw liczy  
I urodzaj ma dziewiczy.

Wisła to polska jest rzeka.  
Choć korytem precz ucieka  
I płynie sobie hen płynie  
I w morzu Bałtyckim ginie.

Bałtyk — to polskie jest morze,  
Ledwie wstana ranne zorze.  
Ho!d swej pani składa  
I dzieje swe opowiada.

Ślęzak Władysława.

## Rozrywki umysłowe

Rozwiązania z Nr. 38 „Mojego Świątka”  
z dnia 20 czerwca są następujące:  
Logogryf: Ho!d Pruski.  
Zagadka: Rzeka.

Bilety wizytowe: księgarz, malarz, komi-  
niarz.

Figura magiczna: I kopa, okop, pole,  
apel, II sowa, owad, wada, Adam, III lira,  
mrys, Ryga, asan, IV mina, lkar, nawo-  
ararak.

Szarada: dożynki.

Szarada: myśliwy.

Lamigłówa: środa.

Zagadka: Hala, fala, sala.

### A TERAZ ODGADNIJCIE!

#### Logogryf

Z poniższych sylab ułożyć 8 wyrazów, o  
podanym znaczeniu, których początkowe li-  
tery czytane z góry na dół dadzą jako roz-  
wiązanie nazwisko i początkową literę imie-  
nia sławnego wynalazcy, zaś końcowe lito-  
ry tychże wyrazów czytane również z góry  
na dół dadzą jego wynalazek.

Znaczenie wyrazów: 1) stolica jednego z  
państw europejskich, 2) droga wśród drzew  
in. (liczba mnoga) 3) naczynie kuchenne 4)  
nieuszkodzone inaczej 5) rewir, rejon inacz.  
6) rzeka w Europie (wspak) 7) gatunek  
wierzb 8) opad atmosferyczny (d = 1)



Sylaby: a, ca, del, dryt, grad, i, je, kreg  
le, ma, o, ron, ren, wa.

### SZARADA

Za pierwszego — pierwszego  
Zle się w Polsce działo.  
Drugie — trzecie potrzebne,  
Gdy od śniegu biało.  
Drugie — rzeka. Do Wisły  
Wlewa swoje wody.  
Całość — kwiatki. Wiosenna  
Nam zwiastują słodycz.

### DODAWANKA

- 1) Półwysep polski + spółgłoska fonet + samogłoska = imię żeńskie
- 2) Wykonawca wyroku + napój alkoholowy + zaimek = choroba oczu.
- 3) Inaczej spożywa + korytarz, przed-  
yokój in. = pora roku.

### ZAGADKA

Kiedy do „kora“  
Dodasz dwie głoski,  
Możesz na szyję  
Włożyć bez troski.

### ZAGADKA

Z głoską a wszystkie drzewa mają,  
Z głoską o już dziećci znają,  
Z głoską u nóżką zeru szuka.  
Zgadnąć wszystko to nie wielka sztuka.

Od d nad ciałem winien panować.  
Od z należy chłopców tak chować.  
Od p niektóre ptaki okrywa.  
Od r przeciwny martwocie bywa.

## CZY WIECIE ?

### NAJMŁODSZY LOTNIK NA ŚWIECIE

Położone w pobliżu Nowego Jorku (Ameryka Póln.) lotnisko Floyd Bennett stało się terenem niebywalej sensacji. Po raz pierwszy w dziejach lotnictwa zdarzyło się, że dwunastoletni chłopak zdał egzamin na pilota. Egzaminowi przyspatriwały się tłumy publiczności oklaskujący z zapalem wyczyny młodocianego lotnika. Nazywa się on Edward

Somers i jest synem posła do parlamentu waszyngtońskiego. Cała rodzina Somersa składa się z namiętnych zwolenników lotnictwa. Szesnastoletnia siostra i siedemnastoletni brat najmłodszego na świecie lotnika będą również wkrótce zdawać egzaminy z pilotażu, największe jednak zdolności wykazuje dwunastoletni Edward, który podczas egzaminu wzniósł się na wysokości przeszło tysiąca metrów.

### 8-LETNI STENOTYPISTA

Na ostatnim konkursie stenotypistów w Paryżu, w którym wzięli udział ludzie najszybciej piszący na maszynie, wybuchła bomba. Pierwszą nagrodę otrzymał mianowicie 7-letni Gilbert Lesueur. Małec pracował przez kilka miesięcy pod nadzorem ojca i osiągnął nadzwyczajne rezultaty. Osiągnął wielką wprawę i szybkość w pisanii, taką, iż pobił wszystkie dotychczasowe rekordy w tej dziedzinie. Jest to pierwszy wypadek, aby na konkursie stenotypistów zdobył I-szą nagrodę uczeń trzeciej klasy szkoły powszechnej.

### CO RADIO NADAJE DLA WAS?

Poniedziałek 6 bm. o godz. 16 „Jak wytwarzamy prąd elektryczny“ audycja ze Lwowa;

Wtorek 7 bm. o godz. 16 audycja słowno-muzyczna p. t. „Podwieczorek pod lipą“;

Czwartek 9 bm. o godz. 16 pogadanka p. t. „Wrzesień“;

Sobota 11 bm. o godz. 16 słuchowisko p. t. „Jak królewna mała kuchareczką została“; o godz. 19.25 „Swaczyna u Dorotki“;

Poza tym codziennie o godz. 11,15 audycja dla szkół.